

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša: za celo leto 4 krone, za pol leta 2 krone. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Sijajen shod v Kobaridu.

Pod vtiskom nedeljskega shoda v Kobaridu lahko rečemo, da gre v goriško Slovenijo novo življenje. Nad 400 zavednih možakov, ki so prihiteli na shod od vseh strani, se je v nedeljo jasno in odločno izreklo, da se krepko zavedajo svojega stanu, da je trdno njihovo prepričanje. Pokazalo se je, da podli in sebični liberalizem tudi med dobrim goriškim ljudstvom nima pričakovati drugega kakor tistega, kar ga je doletelo že povsod drugod: sramoten pogin. Kobarški shod ne bo ostal osamljen, sledijo mu še drugi. Zadnja gorska vas mora biti prošinjena od prepričanja, da je liberalizem sovražnik ljudstva, ki od njega ni užilo drugega ko neusmiljeno vladno odeluhov in ljudskih izsesalcev.

V imenu „Slovenskega katoliškega političnega in gospodarskega društva“ otvori shod v dvorani občinske hiše društveni predsednik, dež. poslanec g. Lapajne, ki je bil soglasno izvoljen tudi za predsednika shodu.

Pozdravi navzočega g. drž. in dež. poslanca dr. Gregorčiča, ki ga zbor navdušeno pozdravlja.

Dr. Gregorčič pozdravi zborovalce kot njihov zastopnik. Marsikaj se je v vseh ozirih izpremenilo v Kobaridu od zadnjega shoda. Kobarid napreduje in daje okoličanom lep vzgled. Dokaz temu je lepa občinska hiša, v kateri se vrši zborovanje. Kobarid napreduje tudi v drugem oziru. Medtem ko je bilo zadnje zborovanje nemirno, pa sta danes složno prišla na shod okoličan in tržan. Prav je tako! Le v složnem in mirnem delovanju je pogoj napredka.

LISTEK.

Iz zapiskov

Št. Kocjančiča, profesorja sveto-pisemskih ved in rektorja osrednjega semenišča v Gorici.

Priobčuje dr. P.

Češčenje altarja žgavnih darov.

Duhovnik, katerega je zadelo se je umil, je uzel srebrno za to napravljeno posodo (Feuerfass), ki je bila pri altarju na tleh na jugozapadnem voglu, in je šel z njo gor na altar žgavnih darov; tu je goreče oglje, ki je bilo na njem, na stran odrinil, je vzel nekaj oglja in pepela v svojo posodo, in je s tem šel spet dol z altarja, proti juternji strani, in je izsul vse to v pepelnik. Sedaj so pa drugi duhovniki s kljuko in z metlo šli gor na altar, so pometali altar, pepel proč odpravili od ognja, in ta pepel spravili pod altar, kjer se je pepel spravil. Drugi so precej na to iz skladnice derv nosili, jih na ognjišče na altarje devali, kjer so bili darovani kosi mesa od poprejšnjega večera sežgani, in so jih z ogljem zažgali, ki so še bili na altarju. Ob enem so tudi gromado napravili na jugozapadni strani altarja, in

Nato preide govornik na volilno preosnovno pojasnjuje težkoče, ki se stavijo volilni reformi; razloži prav na poljuden način, kaj je obstrukcija, s katero prete nasprotniki volilne reforme zavlečejo do januarja, ko se bo drž. zbor moral raziti. Omenja, kako so prijatelji volilne reforme zabranili obstrukcijo z najnim predlogom, naj se pred vsem razpravlja o volilni preosnovi. Na kratko in jasno pojasni volilno preosnovo in dosedanji kurialni sistem z vsemi njegovimi krivicami ter dokazuje, kako potrebna je bila volilna preosnova. Ko je prav lepo narisal zgodovino volilne reforme od tedaj, ko so slovanske stranke vložile za njo v zbornici nujni predlog, pa do trenutka, ko je bila reforma sprejeta v odseku: se je dotaknil vprašanja, kaj pomenja volilna reforma za nas Slovence. Slovenci sploh pridobimo. Doslej imamo le 15 poslancev, odslej jih bomo imeli pa 24, kar je gotovo napredek.

Drugace je kar se tiče posameznih dežel. Prikrajšana je Štajerska za 1 mandat in Koroska je dobila le enega, ko bi celo lahko zahtevali 3. „Slovanska zveza“ se bo v zbornici krepko potegnila za Korosce in bo storila za nje, kar bo možno. Tržačani in Istrani, ki doslej niso imeli nobenega slovenskega poslanca imajo po novem vsak po enega.

Kar se tiče Goriške je stvar sledeča: Na Goriškem so Slovenci v večini in Italijani v manjšini in po tem naj bi se določilo tudi število poslancev. Italijani pa so hoteli to preprečiti, zato so kar sami od sebe predlagali za vso Goriško le 4 mandate, od katerih naj bi dobili Italijani 2, Slovenci 2. Vlada je bila zadovoljna s tem nasvetom in je naročila tržaškemu namestniku knezu Hohenlohe, naj poroča o tem, kar je Hohenlohe tudi storil. Govornik pa takrat o stvari še ni vedel ničesar. Po svojih tovarših je to izvedel na Dunaju ter se takoj odpeljal

zažgali z ogljem, ki je bilo ondi. (To je bil večni ogenj, ki ni smel nikdarugasati.) Naposled so zažgali še tretjo gromado, kjer so se sežgali kosi daritve poprejšnjega večera, ako niso čez noč še bili popolnoma sežgani.

Volitev pevcev in godcev.

Velitelj ali glavar pevcev je sedaj izbral tiste levite, kateri so imeli ta dan peti ali pa gosti, in tiste duhovnike, kateri so imeli pri darovanju trobentati. Godci so tedaj tudi precej šli po svoje godbene instrumente, ki so se v nalašč zato odločeni stanici hranili. Potem so se straže premenjale, in tisti duhovniki in leviti poslovali, kateri so poprejšnji dan božjo službo opravljali. — Vse to se je godilo že pred dnevom pri luči gorečih bakelj.

Zjutranja božja služba.

Ob zori, kakor hitro so se stvari ena od druge ločiti zamogle*), je ali sam

*) Ker se zjutranja daritev ni smela opravljati pred dnevom, je bil poseben mož, stotnik, za to postavljen, kateri je moral skrbno paziti na čas, kdaj napoči zora. V ta namen je duhovnik pošiljal vrh tempeljna gor, da so mu napovedovali, kdaj zora napoči, t. j. kadar je bilo že tako svetlo, da so videli duhovniško mesto Hebron, ki je stalo visoko vrh gore, proti jugozhodu od Jeruzalena; takrat so navadno zavpili: Zora je že, in tako svetlo, da Hebron vidimo.

v Trst k namestniku, katerega se mu je po dolgem dokazovanju posrečilo prepričati neumestnosti laškega nasveta. Dokazal mu je, da gre goriškim Slovincem troje poslancev in Italijanom le dvoje. Na to je Hohenlohe v dodatno poročilo sprejel njegov predlog ter odpisal na Dunaj. (Odobranje.) V tem smislu je potem delal tudi na Dunaju, v čemur sta ga krepko podpirala dr. Susteršič in dr. Ploj. (Odobranje.) Tako je torej prišlo v predlogo, da imej Goriška 3 slovenske in 2 laška poslance. To pa lepo njegovem prizadevanju! (Burno odobranje.) Ker pa so Italijani bili volilni reformi nasprotni, se jim je na Goriškem podaril še 3 mandat in sicer je bil ta prenešen iz Tirolskega. Zato pa so potem Italijani podpirali Slovence in jim pripomogli do 7 mandata na Štajerskem. Najboljšo kupčijo so toraj napravili Italijani, potem Nemci, potem Slovenci, potem Čehi, Poljaki, najslabše pa Rusini, ki dele 1 poslanca še-le na 100.000 duš. Volilna reforma sicer res ni popolna in pravična, a je mnogo boljše ko prejšnja. Slovenska ljudska stranka je vedno za volilno reformo, liberalci pa so proti, češ, ker bi ne bil potem noben liberallec več izvoljen. Njemu in posl. Spinčiču se očita, da sta izdala Slovence, ker sta privolila v to, da se je Italijanom za enega povišalo število poslancev v Istri in na Goriškem. A Slovenci bi tega ne bili mogli preprečiti; sploh se pa število ni zvišalo, ampak 1 laški mandat se je prenesel iz Trsta v Istro, 1 laški pa iz Tirolskega na Goriško. Pri tem pa se je zasigural za Slovence istrski mandat, ki doslej ni bil siguren in ravno s pomočjo Lahov je bilo možno pridobiti še 7 slovenski mandat na Štajerskem.

Z volilno pravico je združena tudi

stotnik, ali pa kdo drug, kteremu je on rekel, na glas vpil: Duhovniki, čas je, da začnete! Leviti, stopite sem na svoje mesto! Izraelci, pridite sem na svojo mesto! In vsi so pri tej priči šli vsak na svoje mesto in na svoje opravilo.

Zdaj je bil prav za prav začetek službe bože in sicer tako-le: Duhovniki si umijejo svoje roke in noge.

En duhovnik gre z velikim spoštovanjem najpred v tempelj in v svetišče, uzame metlo, ki so jo v zlati skledi hranili, pomete z njo pepel, ki je na kadilni altar padel iz kadilnice, ki je bila poprejšnji večer tje nešena, nizko priklonjen svojo molitev opravi vzame vkup pometeni pepel v svoje pesti, in gre ritenski vun, zato, da svetišču herba ne obrne.

Potem prinese drug duhovnik dve poleni na altar žgavnih darov, in ju dene na veliko gorečo gromado.

Med tem ima drug duhovnik opraviti z enoletnim jagnjetom, ki ga je prinesel iz sobe, kjer so imeli vedno jagnjeta pripravljene, ki so se po štiri dni pred darovanjem tjekaj prinašala. Prinesel pa ga je zvezanega na severno stran altarja, kjer se je imelo zaklati. Zakaj vsi žgavni darovi, med vsemi najsvetejši, so se na tem mestu klali; druge

volilna dolžnost. Tega sicer v postavi ni rečeno, deželni zborom bo prepuščeno sklepati o tem. A z ozirom na svojo vest ima vsak dolžnost iti volit, ker drž. zbor bo odločeval o važnih gospodarskih in šolskih zadevah. Vaša dolžnost je pošiljati v drž. zbor može, ki bodo delovali v vašem duhu. (Odobranje!) Naši nasprotniki bodo spravili v drž. zboru na dan razdružnost zakona. Za to se dela tudi v naši deželi. (Klici: Žalibog!) Iz sedanje šole hočejo napraviti brezversko šolo, da bi našim otrokom branili k spovedi, sv. mašam in drugim duhovnim vajam. Zato je treba voliti take može, ki bodo znali zastopati vaše prepričanje, ki se mu ne smete odpovedati. (Klici: Mi smo in ostanemo katoličani!) O poslancu, ki ga volite, glejte v kakšnem klubu je. Poslanec mora glasovati tako, kakor mu veleva klub, je v odvisnosti od kluba. Zato takega poslanca, ki je v slabem klubu, ne voliti! (Dobro-klici.) O volitvah samih bodete še imeli priliko slišati, saj ta shod ni zadnji. (Odobranje.) Danes ste složni, bodite i znanprej! Ljudi, ki delajo zdržbo varajte se! (Živahno odobranje.) Potem bo dobro za vas in za druge! (Burno odobranje.) — Predsednik g. Lapajne se v imenu vsega zbora zahvali slovenskim poslancem, predvsem pa g. dr. Gregorčiču za požrtvovalno delo ter pozove navzoče trikrat zaklicati: „Živio!“ Vihar navdušenja se je dvignil in grmeli so po obširni natlačeno polni občinski dvorani gromoviti „živio“-klici.

Odvetniški koncipijent iz Gorice g. dr. Dermastia nato v lepem govoru pobija in zavrača zahteve liberalcev po razdružnosti zakona in po svobodni šoli. Govornik je bil opetovano prekinjen z aplavzom. — G. dr. Knava s je krasno razpravljaj o geslu liberalcev: „Vera je privatna stvar“. Dokazal je nasprotno,

zivali, ki se niso cele obžigale, so se lahko klale kjer koli pred tempeljom. Na to polože starašini v imenu vsih Izraelcev svoje roke na glavo jagnjetu, en duhovnik pristopi, obrne jagnje z glavo proti zapadni strani tempelja, in ga zakolje; drug duhovnik hitro priskoči s posodo, da kri vjame, ki jo vedno meša, zato, da se ne zasede, in da se more potem z njo škropiti.

Kadar je bilo jagnje zaklano, so se duhovniki k kadenju napravljali. Virh ali kadilo in goreče ali živo oglje se v najdražjih posodah prinese in pripravi. Duhovniki, ktere je vrsta zadela za to sveto opravilo, se podajo v tempelj in v svetišče in ko vanj stopajo, se zvončkom zvonijo, in na to znamenje začne ljudstvo, ki zunaj stoji, moliti svoje molitve. En duhovnik vzame z altarja poprejšno kadilnico, in jo nese ritenski vun iz svetišča in moli, ko vun gre. Kakor hitro on vun stopi s kadilnico, se škropi na altar žgavnih darov kri zaklanega jagnjeta, ki se je do sedaj vedno mešala. Duhovnik, kateri škropi s to krvjo, začne to svoje delo pri tleh altarja proti izhodu, gre proti severni in zapadni strani okoli altarja, dokler ne pride do jugozapadnega vogla, kjer vso kri, ki mu še ostane, izlije v luknjo pri tleh altarja, ki je bila cevi podobna.

da je vera neločljivo združena z javnim in zasebnim življenjem. — Gosp. župan Stanovnik, podpredsednik „Županske zveze“ je govoril o „Županski zvezi“ in vabil župane in obč. odbornike za pristop. Misel njegovega govora je bila: Slovenski župani združimo se, da bomo vršili svoj težki poklic v blagor onih, ki so nas izvolili, v blagor našega ljudstva. — S živijo-klici papežu in cesarju je zaključil g. predsednik sijajni shod. Včasih ko dve uri je trpelo zborovanje, a so možje vstrajali do konca, čeravno so bili mnogi 3 ure daleč doma in se je že delal mrak. Zatorej čast vrlim možem kobaridskega okraja!

Štiri razstave goveje živine v političnem okraju tolminskem.

Deželni odbor je priredil štiri razstave za govejo živino v tolminskem okraju in sicer v Tolminu, Cerknem, Kobaridu in Bovcu, katerim bodo sledile druge v Romansu, Kanalu, na Cesti, v Gorici, Sežani in Komnu. Namen tem razstavam je jasno načrtan: pospeševati in dvigniti živinorejo ter vzbujati zanimanje in veselje med ljudstvom do nje.

Skraini čas je bil, da se je začelo v tem oziru tudi pri nas racionalno postopanje, ki je privedlo druge avstrijske kronovine in druge dežele do neverjetnih uspehov. Na ta način je n. pr. Švica prišla do nečudenih uspehov; tam je znašal denarni promet leta 1900 za mlekarstvo na 20.886 km² ogromni znesek 3192 milijonov frankov. Če ne do enakih, vendar pa do jako lepih uspehov je dospela tudi štajerska dežela, ki se intenzivno bavi s živinorejo in z drugimi vprašanji, ki so ž njo v zvezi. Celo Italija, ko e napredku na tem polju se današnji svet navadno posmehuje, izkazuje jako lepe uspehe, kakor sta to jasno pokazale zadevne razstave v Vidmu in Milanu.

Tu in tam so — seveda — ugodnosti, katerih naši kraji niso imeli; a izvestno je, da imajo naši kraji ugodnosti za živinorejo, katerih niso imeli druge dežele. Pri nas je premalo samozavesti, premalo zaupanja v lastne moči. Manjkalo nam je v tem oziru pravega vodstva, manjkalo pregleda o zadevnem materialu in danih razmerah, manjkala nam je centralna moč, ki bi pomagala, kjer je pomoči potreba, navduševala ljudstvo za napredek, svetovala ter z dejanskimi ugledi kazala pot, katero je hoditi v dosegu tozadavnega smotra.

Priznamo, da so se kmetijska in druga društva in posamezni rodoljubi zelo prizadevali, povspeti živinorejo z živo besedo po shodih, po časopisih in predavanjih; a nikdo ne more utajiti dejstva, da naš kmet in posestnik — in to velja tudi za kmetstvo ljudstvo drugod — ne mara dosti za knjižno modrost, marveč nanj vplivajo le vidni uspehi.

Kako potrebno je osrednje vodstvo, ki ima pregled o vseh tozadavnih potrebah in razmerah v deželi, kaže dejstvo, da hodijo leto za letom — in to večkrat na leto — kupci iz Tirola, Koroškega, Bavarskega, Italije in drugod v naše gore, kjer nakupujejo najlepše krave, bike in junice ter jih odvedejo

domov — za pleme, dočim pošilja vlada in c. kr. kmetijsko društvo komisije na Tirolsko in druga dežele v svrhu, da tam nakupi živino za naše kraje in za — pleme. Z racionalno govedorejo bi doma lahko izredili živino v ta namen in ne bi bilo potreba nositi nam svojih novcev v druge dežele za blago, katero lahko izredimo, kar je protivno glavnim načelom racionalne deželne ekonomije.

S tem, da je dal prirediti deželni odbor označene razstave goveje živine, storil je prvi korak v zboljšanje tozadavnih razmer. Prve štiri razstave v tolminskem političnem okraju so prav dobro vpele, kar mora priznati vsak objektivni človek, kateri se jih je ogledal na licu mesta. Ni dvoma, da je govedoreja na Tolminskem v kljub različnim oviram in neprilikom dobro napredovala, a isto tako ni dvoma, da je treba tam še mnogo dela, da pride ista na višek popolnosti. Mnogo je storiti tam še za zboljšanje živinskih hlevov, za zboljšanje travnikov in planinskih pašnikov, za vpeljavo kraju primerne pasme in povzdigo iste do vrhunca plemenskega razvoja. Ni dvomno, da je deželni odbor dosegel s prvim korakom vsaj jeden uspeh, namreč živo zanimanje med ljudstvom za živinorejo. Kamor si stopil povsod se je govorilo o tem predmetu toliko med omikanci kakor med prostim ljudstvom; a povsod se je tudi odobral ta prvi korak ter se je dodajala želja, naj bi temu v kratkem sledili še drugi.

Nadjamo se, da koristimo stvari sami ako objavimo v našem listu podrobnosti o posameznih razstavah.

a) Razstava v Tolminu.

Ta razstava vršila se je v četrtek 25. oktobra na prostoru, ki je namenjen za živinske sejme in dela čast ne le Tolminu, marveč bi bil v ponos marsikateremu mestu. Navedenega dne priglasilo se je tja 110 glav goveje živine, (oglašeni je bilo 122 glav), katere si je ogledavalo tam zbrano domače ljudstvo, Zapazili smo na sejmističu tudi gospodo iz Gorice, iz Furlanije in od drugod. Živino je precejevala posebna v to svrhu ustanovljena komisija, kateri je načeloval državni poslanec in župan tolminski Oskar Gabršček. Člani komisije so bili deželni živino-nadzornik Zuttioni iz Trsta, okrajni živinozdravnik Martelanc, deželni poslanec Lapanja, kot zastopnik deželnega odbora, veleposestnik Fonzari kot zastopnik c. kr. kmetijske družbe ter izvedenec župana Leban in Luznik.

Krav je bilo v razstavi 57, junic 36 in bikov 17. Obče je bilo mnenje, da so krave in junice lepe in delajo čast okraju, dočim ni bila sodba o bikih tako ugodna.

Kmalu po poludne je komisija izvršila svoje delo ter je priznala glede bikov sledeča darila:

Franc Šorli — Kneža, prvo darilo v znesku 80 K, Anton Klemenčič — Slap, drugo darilo v znesku 60 K, Ivan Dubanc — Dolje, tretje darilo v znesku 40 K, Ivan Rejec — Slap, četrto darilo v znesku 20 K, Ivan Kragelj — Zatomin, peto darilo v znesku 10 K.

Vsi ti obdarovanci dobijo še posebej od deželnega odbora častne diplome. Samo diplome sta dobila posestnika

Andrej Kenda iz Poljubina in Anton Klemenčič s Slapa.

Nagrada do 10 K so dobili sledeči posestniki:

Ivan Golja iz Podmelca, Jernej Božič s Ponikev, Ivan Rutar iz Zatomina in Miha Čufar iz Podbrda.

Za krave je dobil prvo darilo v znesku 80 K Jožef Leban iz Zatomina, drugo v znesku 60 K Blaž Leban iz Poljubina, tretje (30 K) Jožef Lazar iz Volč, četrto (20 K) Anton Pitamic iz Volč in peto (10 K) Miha Gabršček iz Zatomina, Diplome sta dobila posestnika Tomaž Fon iz Kozaršč in Ivan Košuta iz Zatomina.

Nagrade po 10 K so dobili: Štefan Bukovec iz Volč, Andrej Tula iz Zatomina, Franc Podreka iz Volč, Anton Bizjak iz Podmelca, Franc Rutar iz Tolmina in Janez Bravničar iz Tolmina.

Za junice prve vrste (dva zoba) so dobili: Prvo darilo (50 K) Jožef Cimprič iz Volč; drugo (40 K) Miha Škodnik iz Kozaršč; tretje (20 K) Marija Bravničar iz Tolmina; četrto (10 K) Ivan Fortunat iz Zatomina in peto (10 K) Ivan Soldat iz Žabč.

Diplom je dobil Franc Hrast iz Čigina.

Za junice druge vrste so bili obdarovani: Andrej Ipavec iz Volč (80 K); Štefan Bukovec iz Volč (50 K); Miha Čufar iz Podbrda (40 K); Anton Marinič iz Volč (30 K) in Miha Kragelj iz Podmelca (10 K).

Nagrade po 10 K so dobili: Jožef Fon iz Tolmina, Jožef Eortunat iz Volč in Andrej Gabršček od Volarjev.

b) Razstava v Cerknem.

Tudi v Cerknem se je vršila razstava na prostoru, namenjenem za živinske sejme. Živine je bilo oglašene za razstavo okoli 80 glav. Vse priprave za razstavo so se točno izvršile po navodilih deželnega odbora. Ko je došla komisija, je našla vse pripravljeno in vse v redu, kar kaže sretnost župana in vsa čast njemu in občini. Cerkno se je posebno odlikovalo po številu in vrsti lepih bikov, došlo jih je 25; tudi krave so bile zelo lepe in v lepem številu zastopane, bilo jih je 33. Junic obeh vrst je bilo 22, a bile so prav lepe.

Prvo darilo za razstavljene bike je dobil Andrej Jeran z Vrha (70 K), drugo Jakob Lapanja iz Šebrelj (50 K), tretje Ivan Kobal iz Šebrelj (30 K), četrto Ivan Hvala iz Šebrelj (20 K).

Diplom so dobili: Jakob Močnik z Gorji, Anton Pirih iz Mlake in Valentin Močnik iz Ravne.

Nagrada po 10 K je bila priznana Blažu Jež iz Cerkna in Jakobu Močnik iz Poč.

Darila za krave: Jakob Hadolin iz Zakriža (prvo darilo 80 K); Janez Mlakar iz Št. Viškegore drugo darilo 60 K; Miha Peternei s Pluzenj (tretje darilo 40 K); Jožef Mavri iz Orehka (četrto darilo 20 K).

Diplom sta dobila Jakob Hadolin iz Zakriža in Andrej Zajec s Pluzenj.

Nagrade po 10 K so pa dobili: Ivan Obit iz Zakriža; Valentin Bevk s Poč in Štefen Rink iz Zakriža.

Ker je bilo junic malo, razdelila so se darila za obe vrsti junic skupno

in sicer je dobil prvo darilo (50 K) Andrej Zajec iz Pluzenj, drugo (30 K) Jakob Klemenčič iz Šebrelj, tretje (30 K) Matevž Tuškon iz Cerkna, četrto (20 K) Štefan Lapanja iz Laz, peto (20 K) Filip Peternei iz Cerkna, šesto (10 K) Andrej Močnik z Bukovega, sedmo (10 K) Peter Zajec z Lasc in osmo (tudi 10 K) Andrej Zlatoper iz Cerkna.

Diplom je bil priznan Andreju Zajec iz Pluzenj.

Nagrade po 10 K so dobili: Franc Prebil iz Mlake, Ivan Eržen iz Cerkna in Peter Klavžar iz Zakriža.

Nekateri člani komisije in zastopnik deželnega odbora so si ogledali tudi gospodarski dom, ki je prav lepo urejen in dela čast občini in Cerkljanom. — Prepričali smo se, da Cerkljansko dobro napreduje tudi v mlekarstvu in sadjereji.

Popoldne po končani razstavi ogledali so si nekateri gospodje tudi lepo in praktično urejen svinjak in hlev za konje pri posestniku Antonu Pirih iz Mlake, ki kaže na le izredno razumnost, ampak tudi veliko navdušenje za napredek na tem polju. Posestvo Pirihovo leži ob cesti v Idrijo, in priporočamo vsem posestnikom, ki imajo priliko v to, da si ogledajo hleve tega marljivega in uzornega gospodarja s priporočilom, da ga tudi oni posnemajo.

Pohvaliti moramo obe županstvi, toliko tolminsko kakor tudi cerkljansko, da sta priredili vse potrebno za razstavo uzorno in brezplačno.

c) Razstava v Kobaridu.

Tudi Kobarid napreduje stalno, posebno je napredoval kobariški okraj v živinoreji. Po izreku merodajnih činitelev gre prvenstvo v živinoreji v tolminskem glavarstvu temu okraju. Posebno se je odlikoval v tem oziru Livek. Nekatero občino kakor Logje, Breginj, Robidišče, ki so zelo oddaljene od trga, niso bile zastopane na razstavi, kar je lahko umljivo. Ljudje, ki poznajo te kraje, so nam pa zatrjevali, da se dobi tudi tam — posebno v Robidišču — lepa živina in je tudi tam stremljenje po napredku veliko. Videli smo tudi nekatere župane iz Kota, ki so se živo zanimali za to zadevo.

Oglašene živine je bilo tu 105 glav. Razstava je bila na primernem prostoru g. Juretiča, ki je bil za ta namen prav lepo urejen. Na razstavo je bilo priglasenih 10 bikov, 64 krav in 31 junic obeh vrst.

Darila za bike so dobili: 1. Ivan Matelič z Ravni (60 K), 2. Franc Soldat z Idrskega (40 K), 3. Franc Šturm z Livka (30 K) in 4. Andrej Štih s Starega Sela (20 K).

Diplom je bil priznan Antonu Mašera z Livka, Francu Pontar iz Kobarida in Ivanu Gruntar tudi iz Kobarida, dočim je dobil nagrado 10 K Anton Mašera iz Avs (Livek).

Daril za krave in junice prve vrste je bilo osem in sicer so bili obdarovani: 1. Marija Soldat z Idrskega (60 K), 2. Marija Matelič s Peratov (Livek) (50 K), 3. Anton Kranjec s Sužida (40 K), Andrej Volarič s Starega Sela (30 K), 5. Franc Monfreda z Idrskega (20 K), 6. Franc Pontar iz Kobarida (20 K), 7. Andrej

(Dalje v prilogi.)

Molitev jeremije, velikega preroka in domoljuba.

(Prevod iz svetega pisma.)

Oj, spomni, spomni se, Gospod, nezgod, ki tarejo naš rod, glej bridko našo to sramoto, — zanesi s svojo nam togoto! —

Oh, dedna naša sveta last zunanjem padla je v oblast, in domi naši, domovina lastnina vse je zdaj tujčina.

Siroti ubogih četa smo, brez varha, brez očeta smo, in mamke naše, kot udove, gojé s solzami nas sinove.

Še vodo, virov naših dar, Zdaj pijemo za drag denar, in drva z dednih naših logov kupujemo zdaj od trinogov.

Podjarmil je nasilnik nas, in vlačí krut za tilnik nas; a zdelanim z neznosnim trudom ne dovoli počitka udom.

Da bi gladú ne ginili, za kruh smo suh se vdninili, roké smo dali Egipčanom, jih posodili Asirjanom.

Grešil naš oče je in ded, ni več jih! Proč so v nedogled; na s tarejo pa njih dolgoví, mi nosimo jih, — njih sinoví.

Oh, naši služniki nekda, nam gospodarji so sedaj, in ni ga, ni, da nas bi vtéšil, in nas iz krutih rok njih réšil.

Življenje mi zastavljamó, da kruha si nabavljamo, cló v puščah ga išočim, meči povsod pretijo nam moreči.

Suší, črní se koža nam, ko v peči se godí drvám; ne ogenj, pač pa groza glada nad nami s tako silo vlada.

Žené so nam ponižali, pohotno jim se bližali, in deve v mestih Judskih čiste nam skrunijo pošasti tiste.

In kneze s kruto so rokó, obesili na les z vrvjó, in kri v obraz jim nič ne šine, ko sramoté nam starejšine.

Ni dece se ne vsmilijo, jo k delom sužnjim silijo, pod težo drv se v hudem trudi šibijo revam šibki udi.

Kjé naših starejšin je zbor? Pri vratih*) prazen njih je dvor; molčí mladine naše pésem, že davno, davno čul je nésem.

Veselo naše prej srcé zdaj polni bridko nam gorjé, namesto pesmi sladkih brenka zvení nam žalostinka grenka.

Gorjé nam! Ker grešili smo, radóst in čast zgubili smo, veselja krona, krona slave nam padla je s ponosne glave.

Zató pa bridko nam gorjé Zdaj polni žalostno srcé,

*) Orijentalci so imeli svoje zборе pri mestnih vratih.

Sedaj pristopi en duhovnik k zlatemu svečniku v svetišču, in ugasi pet gorečih lučic in pusti samo dve goreti. Na to postavi drug duhovnik kadilnico z živim ogljem na kadilni altar, pomoli malo, in gre spoštovano vun iz svetlišča. Sedaj še le pride noter tisti duhovnik, ki je imel kadilo prižgati, vzame kadilnico z altara, jo poda duhovniku, kateri je pet lučic ugasnil in vsuje sabo prinesenega kadila na živo oglje, pri tem pobožno svojo molitev opravi in se potem spet iz svetlišča vun poda. Uni ugasne sedaj še dve lučici, ki sti še goreli in torej ostane najdalje v svetišču, in pride poslanji vun.

Potem se zaklano jagnje odere, drob iz njega uzame in opere, samo jagnje pa na kose razseče; drob se dene v eno skledo, na kose razsekano jagnje pa na marmornato mizo, in se dobro osoli. — Sedaj se pripravi nekere vavi ali močni dar, to je mera moke z nekoliko oljem zmešane, kateri je bilo malo kadila pridjanega. Tudi pitni dar se je med tem pripravil, to je nekoliko vina, ki se je v drago posodo vtilo. —

Vse to se je godilo od kar je zora napočila do solnčnega izhoda.

(Dalje pride.)

Modrijančič iz Starega Sela (10 K) in 8 Andrej Kranjec s Svina (10 K).

Nagrade po 10 K so dobili: Alojzij Ivančič s Kamnega, Ivan Čebokli iz Sedla, Anton Berginec z Idrskega, Anton Volarič z Mlinskega in Anton Bajt iz Sela.

Za juni druge vrste (pod dvema leti) so dobili darila: 1. Miha Perat od Peratov (Livek) (50 K), 2. Ivan Šturm z Livka (30 K), 3. Jožef Faletič z Livka (20 K) in Andrej Čebokli od Potocev (10 K).

Diplom je bil pripoznan Antonu Juretič iz Kobarida.

Nagrade po 10 so bile pa priznane: Antonu Zenčič od Robičev, Andreju Benedetič z Idrskega, Tereziji Gruntar iz Kobarida in Antonu Uršič iz Kobarida.

8) Razstava v Bovcu.

Bovec je priredil za to razstavo prav primeren prostor sredi trga Oglasne živine je bilo okoli 80 glav, a na razstavo bi bilo prišlo stalno mnogo več, da ni to oviralo skrajno neugodno vreme. Deževalo je vse jutro prav močno, rad tega je pa živina iz oddaljenih občin izostala, kar je zelo lahko razumeti, kajti še pri lepem vremenu ni prijetno goniti živino tako daleč, pri deževnem je to skoro nemogoče. Posebno je pa križ z biki, ki so vedno nekoliko trmasti in neubogljivi, vsled tega sta prišla pa na razstavo le dva, dasi je bilo šest oglašanih. Krav je došlo 47 in junic 31.

Za bike se je priznal diplom Francu Kenda Kenda iz Dvora in menda še jednemu Bovčanu.

Za krave je dobil prvi dar (40 K) Andrej Huznar iz Bovca, drugi (40 K) Franc Komac iz Čez-Soče, tretji (30 K) Jožef Kenda iz Čez-Soče in četrti (20 K) Anton Kavš iz Pluženj.

Diplom je dobil za dve lepi kravi Izidor Ostan iz Bovca in Alojzij Žagar iz Žage.

Nagrade po 10 K so dobili: Ivan Gaspačič iz Bovca, Katarina Kravanja iz Dvora, Matija Mlekuš iz Bovca, Feliks Kavš iz Čez-Soče, Ivan Kravanja iz Čez-Soče in Terezija Bizjak tuči iz Čez-Soče.

Za junice je sktenila komisija, da se premirata obe vrsti skupno in je priznala darilo (25 K) Ivanu Kavš iz Bovca, drugo (25 K) Francu Kenda iz Dvora pri Bovcu, tretje (10 K) Francetu Mišic tudi iz Dvora in četrto (10 K) pa Andreju Šuler iz Bovca.

Nagrade po 10 K so dobili: Jožef Zorč iz Soče, Marija Kravanja iz Bovca, Jožef Zornik iz Čez-Soče in Franc Zornik tudi iz Čez-Soče.

Namenjene so bile še 4 nagrade, a konečno so se opustile iz posebnih ozirov.

Prvo protialkoholno zborovanje na Goriškem.

(Konec.)

G. Kosec je v svojem referatu „ali je abstinenca za našo deželo koristna ali ne, dokazal, da tudi za našo trtoresko deželo je abstinenca koristna. Prvič vsakdo ve da abstinenca se tako hitro ne širi, da bi med našimi trtoresci, postal nakratni polom, abstinenca se širi počasi, in ravno tako se naši trtoresci,

zató oči so se skalile, solzé so slane jih zalile.

In plakamo tu dan na dan, ker hrib Sijonski je razdjan, in brez strahú se tu, — tatice! — zdaj zvite klatijo lesice.

Vse naše proč je, proč, Gospod, a ti živiš iz roda v rod, ni letom Tvojim večnim broja, Tvoj tron bo v vek in vlada Tvoja.

Ti večen si, le časni mi, mar zabiš nas na veke Ti? Na veke mar si nas zapustil, obsodbo za vseláj izustil?

Zavrgel si, zapustil nas, od nas odvrnil svoj obráz, zavrgel nas si v jezi hudi; a milost Tvoja spet se vzbúdi!

Obrni spet se k nam, Gospód, in k Tebi Tvoj se vrne rod, dni davne sreče nam obnóvi, ko prejšnje dni nas blagoslòvi!

S. Gregorič.

lahko počasi oprijemljejo drugih, boljših zaslužkov, nego je trtoresja, kajti trtoresja danes malo nese, in je že iz tega uzroka potreba iskati drugih, boljših zaslužkov. Pa tudi če bi bili vsi abstinenti, je le še potreba trte, kajti sladak grozd vsakdo rad pozoblje. Potem se dajo iz grozdja napraviti tudi nealkoholične pijače, ki se dražje prodajo nego alkoholične. Tudi deželne finance, bi radi abstinence nič ne trpele kajti tisto kar se dobi sedaj na vžitnini alkohola bi potem ko bi bilo ljudsko blagostanje toliko bolj razvito, lahko na drugi način dobili. Mi sicer nobenega ne silimo v abstinenco, in tisti naš rek: proč z alkoholom, ne pomenja da moramo biti vsi abstinenti ampak komu se zdi zmernost mogoča, naj boče tudi zmeren, ali skušnja uči da je zmernost le teorija, katera je tudi v praksi, le pači 100 ljudi. Torej ker zmernost je le teorija, moramo mi iskati sredstva ki se je postavi lahko tudi v prakso in to je proč z alkoholom.

Nato se je oglašil k besedi dr. Brecej in rekel: Več govornikov je danes na tem zborovanju naravnost ali od strani napadlo in smešilo patra Stanka Škrabca, kakor da je nasprotnik abstinence, mu gibanju in zagovornik dosedanjih pivskih razvad. Ker napadanca ni ta, da bi se sam branil, postavim se jaz zanj, ker moža poznam v tem pogledu. On sam zase je praktično malone abstinent in iskreno želi, kakor mora sploh vsak človekoljub, da se škodljivi vpliv alkoholnih pijač odstrani. Tudi on je vnet prijatelj pametnim abstinentom, ki so abstinentje ali radi dobrega zgleda ali drugih socialnih ozirov, tudi on zahteva, da se gotove vrste bolniki, kamor spadajo tudi alkoholički, povsem zdrže vseh alkoholnih pijač. Toda on ne smatra abstinence kot splošne moralne ali socialne dolžnosti: ki naj veže vse ljudi. Njemu ne velja vino za strup, kakor so je proglasili prenapeti abstinentje, ampak vino mu je božji dar, ki ima brezdvomno mnogo koristnih vplivov brez škodljivih posledic, ako se je rabi pametno. Vino je strup, rekli so abstinentje. Ti pretirani trditvi se je Škrabec uprl. Začela se je dolgotrajna polemika med njim in abstinenti. V ti polemiki so namakali pero časih v strup mesto v črnilo. To je bilo obžalovanja vredno. Ako se razširi po ti lepi naši deželi protialkoholno gibanje in izgine vse pijančevanje, bo tega gotovo najbolj vesel naš pater Škrabec.

Župnik Kosec nato opravičuje nastopanje abstinentov proti Škrabcu.

Profesor Makac izjavi, da pristopi tudi on abstinencnemu krožku, ker vsi govorniki priznavajo soglasno, da je abstinenca hvale vredna.

Domači župnik G. Pavletič se veseli abstinence gibanja, ker je s tem mnogo pijančevanja v Mirnu manj. On priporoča zmernost in hvali abstinenco.

Domači nadučitelj Urbančič pravi, da šolski otroci morajo biti abstinentje.

Deček Vuk je nato deklamoval lepo abstinencno pesem, ter končal:

Lepo delo smo končali,
o boju smo se pokrepčali,
Oskrbeli smo patente
spet za nove abstinente.
Vaših semen korenine
so rešitev domovine.
Lepa hvala! Komplement.
Vam sporoča Abstinent.

G. podpredsednik (ki je med shodom prevzel predsedstvo mesto odšlega dr. Kreka) se je lepo zahvalil vsem zborovalcem za vstranjanje do konca shoda, spregovoril je tudi nekaj besedi, in sicer o škodljivosti alkohola za delavsko demokratično gibanje, alkohol je tisti ki delavca sužnji. Ne gre toliko krivde kapitalistom kot alkoholu, kajti ko se delavstvo otrese alkohola se tudi kapitalistov ne bo balo.

Torej je alkohol ki delavca krade ta pičli zaslužek ki ga ima sedaj in ga še ovira, da ne more doseči višjega, v tem oziru kličemo torej: proč z alkoholom!

Dopisi.

Iz Cerknja. — Podpisani zavračamo odločno vsak napad na osebo č. g. dekana. Podpisani vemo, kaj je bil prečastiti g. dekan Ivan Nep. Murovec za našo fara in tudi vemo, kaj je naša fara z njim izgubila. Cela fara ve tudi, koliko se je on trudil in koliko je on žrtvoval za povzdigo službe božje, za olepšanje cerkva, za popravo farovža itd. Koliko je daroval revežem, to ve on sam, ker se je ravnal po geslu: kar da desnica, naj ne ve levica.

Zato smatramo podpisani pisarenje v „Soči“ št. 84 z dne 20. oktobra 1906, tako dolgo, dokler dopisnik dotičnega članka ne pove javnosti: koliko je on daroval in kolko se je on trudil za popravo labinske cerkve, za čisto, navadni lopovski napad na osebo preč. g. dekana črniškega.

Cerkno, 4. novembra 1906.

Franc Hliš, upravitelj; Janez Kosmač, labinski ključar; Franc Pagon, labinski ključar; A. Kosmač, župan; Peter Bevč Franc Kopal, Andrej Kopal.

Miren pri Gorici. — (Slovo gospoda župnika.) — V nedeljo se je po 12^{1/2} letnem bivanju in delovanju pri nas poslovil č. gosp. župnik Gotard Pavletič. Tudi mi, njegovi dosedanjí farani s temi vrsticami od njega poslavljamo. Hvaležni smo g. župniku za vse njegove nauke in opomine, katere nam je dajal v cerkvi in zunaj nje. Hvaležno mu je „Kat. delavsko društvo“, kateremu je bil predsednik do predlanskega leta, odbornik pa do zadnjega časa. Mnogo je pripomogel z gmotno in duševno podporo, da je društvo sijajno razvilo prapor katoliške zavesti na Goriškem. Hvaležni so mu možje, katerim je šel na roko pri ustanovitvi posojilnice, kateri je bil tudi načelnik. Vzorni red s pohvalo revizorjev sta pričla, da je bila posojilnica v spretnih rokah. Hvaležni so mu tudi mnogi reveži, katere je gmotno podpiral, pri tem pa se ravnal po nauku Kristusovom: kar da desnica, tega ne ve levica. Mnogo je žrtvoval bližnjemu v prid, največ skrivaj. Od mnogih pa je mesto zahvale žel nehvaležnost in trpel škodo, za kar pa naj ga nagradi Bog! Kar se tiče strankarskega boja v Mirnu, bilo mu je zelo težko. Vselej je skušal mirnim potom poravnati, toda ni šlo, in to ga je bolelo. Afera cerkvenega organista in druge so ga poučile, da liberalci le izrabljajo njegovo krotkost in prizanesljivost. Prisilili so ga, in pokazal je liberalcem, katerih želja je, da bi cerkev postala hlev, da je on v cerkvi od njih neodvisen gospodar; naši liberalci pa so se pokazali, da so proti vsakemu duhovniku in ne samo proti takšnim, kateri „se mešajo v politiko“, kakor pravijo liberalci.

Šempeterčanom čestitamo, da bodo imeli v svoji sredi tako blagega dušnega pastirja in jim kličemo: Bog vam ga živi še ohrani mnogo let!

Še nekaj iz Mirna. — („Sočina“ podivjanost med slovenski učiteljski čeniki v Kopru.) — V nedeljo, dne 23. oktobra, je šel neki mirenski abstinent obiskat svoja dva prijatelja-abstinenta, ki študirata na koprskem učiteljskišču. Ko so se ti trije prijatelji vračali dotičnega jutra z griča sv. Marka nazaj v mesto, jih sreča več slovenskih učiteljskiščnikov. Namesto da bi se ti bodoči vzgojitelji naroda napram rojaku Slovincu v sovražnem mestu obnašali vsaj dostojno, so takoj začeli zmerjati in psovati prav na isti način, kakor so se naučili iz „Soče“. Gotovo se uče teh psovok na pamet. Ko so omenjeni trije popolnoma mirno šli svojo pot, so drvili za njimi in neprenehoma žvižgali in kričali. — Ko je popoladno odhajal dotični mirenski abstinent, ga je prišla čakati v pristanišče zopet ista tolpa ter kričala v tonu „Soče“, ki se prav nič ne razlikuje od tona laške mularije. „Figura porka“, „porko“, „pašaretar“ in druge psovke kažejo, koliko je razločka med „Sočo“, omenjeno tolpo in laško mularijo. Vzrok tega postopanja je bil abstinence znak, ki ga je nosil mirenski abstinent. V vedno šepavi „Sočini“ logiki so si mislili tako-le: Abstinenca je „farska“ stvar. Dobro! „Soča“ pa nam pravi, da hočejo nunci učitelje uničiti! Bum! Zato bodimo sovražniki abstinentov in prijatelji pijancev! — To prijateljstvo do pijancev na eni in do „Soče“ na drugi strani se seveda izpopolnjuje. Škoda le mladih fantov, ki bodo s takimi nazori prišli v svet, in ljudstvo se jih bo potem izogibalo. V tujem mestu so tako surovo nastopali proti lastnim rojakom, da so se celo Lahí čudili. Kaj naj pričakuje od njih narod? K.

Iz Štanjela. — Preteklo nedeljo obhajali smo zahvalo Bogu-Gospodu za vse od Njega prejete dobrote v minolem letu, predpoladno. Popoladno istega dne je sledila draga, srce vsako, čuteče še količkaj za vzvišeno, plemenito, pretresujoča slavnost. Kip novi presv. Jez. Srca našel je novi svoj dom — delo znanega kamnoseka g. Andreja Lavrenčič iz Koprive, kojemu vse priznanje — na javnem štanjelskem trgu. V dosta

odičeni cerkvi stal je v to pripravljen oder, raz katerega je Jezus, kazaje z rokama na svoje Srce, res z neboško milim pogledom in ljubko k Sebi vabeč, premotrival zbrane domače in tuje, kakor bi hotel zavikniti: Človek, glej Srce tebe ljubeče, Ono se usmili, k Njemu prihiti. Na to se je tudi oziral pastirja nagovor, v katerem povdarja: Srce božje, le trkaj na srca človeška, usmilij se, nas blagoslavljaljaj. Kip se blagoslovi in koj pristopita junaka, z duplirji in šestorica Marijinih družbenic v belih oblačilih z znaki in svečami v rokah. Štirje krepki mladeniči dvignejo kip, ganljivi prizor. Mej pevanjem litanij presv. Jez. Srca in slovesnim pritrvovanjem zvonov se pomika sprevod. Marijine hčere z znaki, mož mladeničev otrok tramoma, trumoma žen in deklet proti označenemu kraju. Sprevod postane. Blagoslovi se kapelica-dom, vanj se postavi Vzveličar; vse se preriva, i mali otroček, da bi videl sijaj. Sprevod se vrača nadaljevaje litanije z odpevi in ginljivim Srce božje slovečim napevom. Završi se slovesnost z blagoslovom v cerkvi.

Pri tem ne sme se prezreti domačega pevskega zbora z njega mojstrom, ki je svojo nalogo nič kaj lahko za slične prilike povsem pogodil in izvršil v občno zadovoljnost, kar so priznali tuji sami; čast mu; le žal, da se v cerkvi ne more pokazati, kakor bi se sicer, če bi bile orglje kaj vredne; a vidi se, da se občina briga in misli na to; Zato če treba v času doglednem bomo poročali o novih. Čast i njemu, ki se je žrtvoval, da se občina zdaj z delom le tem lahko ponaša.

Z Drežnice. — Tukajšnja Marijina družba ne da mirno spati nekemu fantku. Večkrat se je spomni v svojih „nobelcajntengah“, kjer jim prisodi par zaušnic v obliki znanega humorja fantkovega. Da vsa ta reč še bolj imponira, prodaja jo sam osebno med ljudi. — Klobuk z glave pred tem „narodnim delavcem“ (hočem reči „nerodnim“), ki ga zanima vsak pojav med nami — klerikalci. Vse je deležno učenosti „učenega moža“: Marijina družba, g. kural in še klerikalni psiček, kateri ga celo ponoči vznemirja. — Za obliček si pa privoščí pomladanski puter“, da mu malo ohladi vročo kri. Saj ga je tudi potreben. Dve uri poslušati to — „vrdenal“ smejanje in igranje“. To ni kar si bodi za učeno, liberalno glavo. — To je k večjemu za neumne kmete in zabite hribovce. Njegova narava tega ne prenese; zatorej si je oskrbel leksikon — „pomladanski puter“, ki baje izvrstno deluje na možgane in živce. — Zdravilo je torej zdravo, če bo še fantek korajžen, predstavimo Vam ga — ne več kot fantka, ampak kot — — —

Politični pregled.

Državni zbor.

V pondeljki seji poslanske zbornice je omenjal predsednik najprvo smrti nadvojvode Olona in zaprosil zbornico za dovoljenje, da sme izraziti cesarski rodbini svoje sožalje. Nato sta Plan tan in Berger zahtevala, da se interpelaciji prečitajo doslovno, ker je trajalo ono. To je bil prvi preiskus obstrukcije. Nato je utemeljeval poslanec Gessmann svoj nujni predlog, naj zbornica takoj prične z razpravo o volilni reformi. K temu predloga seji oglašilo 20 govornikov za in 22 proti. Prvi govornik dr. Šustersič, je povdarjal, da je nova volilna reforma, kakoršno je sklenil odsek, posebno za Jugoslovane krivična. Izjavil pa je, da bodo on in njegovi somišljeniki vendar glasovali za nujnost predloga. Govornika so vsenemci obsipali s psovkami. Za njim je vzbujal v zbornici smeh grof Sternberg, ki je opetovano vlačil vmes krono, da ga je moral predsednik klicati k redu.

Zbornici sta bila predložena dva zakonska načrta, eden glede ustanovitve centralne združne blagajne, drugi pa glede ureditve plovsbe dalmatinskih voda. Spincič je interpeliral pravosodnega ministra glede jezikovnih razmer na sodiščih v Istri in Trstu ter trgovskega ministra glede luke v Opatiji. Biankini je interpeliral naučnega ministra glede nekaterih učnih knjig v dalmatinskih meščanskih šolah.

V torek se je seja nadaljevala. Govoril je med drugimi slovenski poslanci Korošec. Včeraj je bil Gessmannov predlog ob velikem vsenemskem upitju sprejet z 227 proti 46 glasovom.

Nadvojvoda Oton — umrl.

Bolezen nadvojvode Otona se je vlekla že dolgo; zadnje dni se je zelo poslabšalo njegovo stanje. V noči na 1. novembra se je pojavilo težko supenje. V četrtek popoldne se mu je položaj še poslabšal, da ga je škof Marschal moral prevzeti in ob 6. zvečer je nadvojvoda Oton izdihnil. Bil je do zadnjega pri zavesti. Cesar in sorodniki so bili takoj obveščeni. Nadvojvoda Oton je bil rojen 21. aprila l. 1867. kot drugi sin cesarjevega brata nadvojvode Karola Ludovika. Bil je konjeniški častnik. A vsled bolehnosti zadnji čas ni opravljal svojega opravila. Pravijo, da se je nadvojvoda zadašil vsled gnoja, ki se mu je nabiral v vratu.

Drobne politične vesti.

— Pogreb nadvojvode Otona se je vršil v lorek ob velikanski udeležbi.

— Na Hrvaškem se je ustanovila nova „krščansko-socialna stranka prava“.

— Hrvaški sabor je sklican na 12. t. m.

— Cesar pojde jutri v Budimpešto.

— Listi pravijo, da se vrše pogajanja, ki vztrajno napredujejo, glede nastanitve armadnega zbora v Ljubljani. Za stanovanje kornega poveljstva je baje določen hotel „Union“ v Ljubljani.

Novice.

Za „Slovensko sirotišče.“ — P. n. gg. Anton Jakončič, deželni poslanec vahljč 4 K, Alojzij Zajec, trgovec z železom v Gorici, 2 K, dr. Andrej Pavlica 2 Kroni.

Bog plati!

Za „Alojzijevišče“ so darovali: Bl. g. Mihael Sinigoi 20 K. Preč. g. A. Plesničar pet letnikov „Vrtca“ in „Angeljčka“.

Bog blagim dobrotnikom stotero povrni! „Ko bi Najvišji vzbudil še mnogo blagih src, ki bi se spomnile tega zaveda!“

Prezvišeni knezonadškof Frančišek se je podal letos vernih duš dan na mestno pokopališče, kjer je z ljudstvom molil na grobeh. Vstavil se je zlasti na oddelku, kjer počivajo duhovniki. Ljudstvo je bilo lepega izgleda zelo veselo.

Društvo „Sloga“ vabi na shod, ki se bo vršil v nedeljo 11. t. m. ob 3^{1/2} popoldne v Št. Petru v dvorani ondanjega „Kmetijskega društva“. Govorila bodeta dr. Gregorčič o volilni reformi in položaju, ter dr. Dermastia o nalogah državnega zbora. Gosti so mišljeniki dobrodošli!

Beda in nadloga oglašja se v nekaterih krajih po deželi ali pa se bo oglašala, ako ne pride o pravem času pomoč od države. Neugodne vremenske razmere letošnjega leta so prouzročile, da po nekaterih krajih goriške grofije so letošnji pridelki komaj za polovico od navadnih ali pa še manjši. Na Tolminskem je zadržavalo pomladi hladno vreme, poleti in v zgodnji jeseni pa trajna suša travo v njeni rasti. Radi pomanjkanja sene in otave bo moral marsikateri živinorejec skrciti število svoje goveje živine, ki po nekaterih krajih vrhu tega trpi še po nerodovitnosti. Pogoste nevihte, združene z močno točo so veliko škodovala poljskim pridelkom in sadju. Zato je pač treba, da pride država prizadetim občinam na pomoč.

V političnih okrajih goriškem in gradiškem je toča opetovano hudo tolkla ter vinski pridelek močno zmanjšala ali celo uničila. Najbolj je trpel Solkan, Kronberg, Št. Maver, pa tudi druge občine so bile močno prizadete, posebno v Brdih Podgora, Št. Ferjan, Kojsko, Kožbana, Biljana, Medana in druge občine kakor so potrdile komisije, ki so se pošiljale na razne kraje radi odpisa zemljiškega davka.

Dolgo trajajoča suša je škodovala v Furlaniji na Krasu, pa tudi v vipavski

dolini žitu in trli, ki sta dala manj kot srednji pridelek, tako da tudi ti kraji so potrebni državne pomoči. Mnoge občine so se obrnile na deželni odbor s prošnjo, naj bi poročal o njihovi bedi in potrebi visoki c. k. vladi ter zahteval od nje potrebnih podpor.

V tem zmislu je stavlil tudi državni poslanec dr. Gregorčič s tovariši v državnem zboru predlog, naj visoka c. k. vlada poizve po svojih ali tudi po avtonomnih uradih in organih o bedi, ki je nastala ali ki preti v nekaterih krajih na Goriškem, ter naj podeli prizadetim občinam državnih podpor za javna dela, kakor za ceste, vodovode, vodnjake, brambena dela ob hudournikih in vodah in druga enaka dela, oziroma naj pomaga tudi tako, da prizadetim deli brezplačno živila, klaje in semena. Nadejamo se, da združen glas prosilcev ne ostane brez uspeha.

Obletnica. — Dne dne 5. t. m. je bila v stolnici za † monsignora Janeza Abrama sv. maša zadušnica, ki jo je oskrbelo društvo „Slovensko sirotišče“, kateremu je bil pokojnik največji dobrotnik.

Odbit protest. — Namestništvo je odbilo protest Slovencev proti sklepu goriškega municipija radi nastavljanje samo laških uslužbencev na električni železnici. Razume se, da se Slovenci pritožimo dalje!

Slovenski framasoni. — Kar smo vedeli že dolgo, pa se je vedno tajilo, se je sedaj pokazalo. Jasno, s popolnim svojim programom so stopili v javnost — slovenski framasoni, na čelu jim bivši katoliški duhovnik, pesnik Anton Aškerc. Češki framasoni že imajo par let svojo ložo, ki se zove „Svobodna Misel“, in svoje glasilo „Svobodna Misel“. Začetnik Svobodne Misli med nami Slovenci je, kakor piše češko framaonsko glasilo, Anton Aškerc, mož, čegar slabo izražene pesniške ideje so našim liberalcem drugi evangelij. Naš liberalizem, kranjski kakor goriški, je sin prostozidarske Svobodne Misli“. Naši liberalci pa framasoni. Dolgo časa so tajili, da pri nas ni framasonov, sedaj pod Aškercem ustanovljajo slovensko sekcijo „Svobodne misli“; tudi že svoje glasilo so dobili slovenski framasoni v češkem listu „Svobodna Misel“. Tega bi ne bilo treba, ker sta „Slovenski Narod“ in „Soča“ že dovolj prostozidarska. Sedaj smo si na jasnem!

Gabršček in dr. Lavrič — Preteklo nedeljo je Gabršček na goriškem pokopališču „požegnaval“ grob pok. dr. Lavriča, tega vnetega a nesrečnega rodoljuba. Čudno je, da se je še moglo dobiti kakih sto ljudi, ki so poslušali Gabrščekovo „govoranco!“ A to je gotovo da če bi bil takrat vstal iz groba dr. Lavrič, bi bil neusmiljeno nagnal tega človeka s svojega groba, kajti nihče ne more bolj oskruniti spomina pok. dr. Lavriča, kakor če ga proslavlja človek, ki napolnivi si žepe od „narodnega“ dela neti z „velikim mesarskim nožem“ in „veliko metlo“ prepri in zdražbo med slovenskimi brati ter razširja po lepi slovenski deželi med pametnim slovenskim ljudstvom podivjanost ter surovost najnižje vrste. Seveda, kar se Gabrščeku na dr. Lavriču najbolj dopada je njegov nesrečen prestop v luteranstvo, kamor pa Gabršček kljub svojemu divjemu sovraštvu do slovenskih duhovnikov in kljub svoji ljubezni do luteranskih nemških pastorjev noče ali pa si še ne upa prestopiti. To je, kar Gabrščka na nesrečnem a v resnici vnetem in plemenitem rodoljubu dr. Lavriču najbolj ugaja. Kakšna pa je Gabrščekova „omika, svoboda in napredek“, dovolj jasno kaže njegova „Soča“.

Za zgradbo cest. — C. kr. ministerstvo notranjih zadev je dovolilo za

gradnjo cestne mreže Dobrovo-Vipolže Grojna znesek 60.000 K; in sicer za cesto Dobrovo-Vipolže 25.000 K ter za cesto Vipolže-Grojna 35.000 K.

Predavanja v Gorici. — Naša „Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev“ nam naznanja, da bo imela v tem mesecu razna predavanja iz zadrugne in kmetijske tvarine. Predavanja se bodo vršila v lastnih prostorih zveze, ulica Vetturini št. 9, I. nad., in sicer vsaki četrtek od 9. uri zjutraj naprej. Vstop je prost vsakemu, ki se najkasneje do pred pričetkom predavanja oglasi v zvezini pisarni. Za sedaj so določena sledeča predavanja:

1. „O namenu zadružništva na sploh in raiffeizenskih posojilnic posebe. Poslovanje raiffeizenskih posojilnic“. Predava gosp. Svetoslav Premrou, vodja „Goriške zveze“.

2. „Knjigovodstvo raiffeizenskih posojilnic s posebnim ozirom na blagovni promet vsled skupnega naročevanja poljedelskih potrebščin“. Predava g. Svetoslav Premrou.

3. „Kako vplivajo zadruge na moralnost ljudstva“. Predava gosp. Ivan Rejec, prefekt v malem semenišču.

4. „Kako vplivajo zadruge na gospodarsko in splošno izobrazbo ljudstva“. Predava g. Fran Kremžar, urednik v Gorici.

5. „Pravni ustroj zadrug. Zakonite dolžnosti načelstva, nadzorstva in občnega zbora“. Predava gosp. dr. Josip Dermastia, odvetniški koncipient v Gorici.

6. „Kako se izdelujejo in pri krmi vporabijo oljnati hlebčki“. Predava gosp. Svetoslav Premrou; 100 projekcijskih slik.

7. „Vremensko opazovanje v službi kmetijstva“. Predava gosp. Svetoslav Premrou. S predavanjem je v zvezi 57 projekcijskih slik in demonstracija najmodernejših, na znanstveni podlagi slonečih meteoroloških aparatov, in sicer za rabo inteligence in kmečkih posestnikov.

Prvo predavanje je danes v četrtek 8. novembra ob 9. uri zjutraj, in sicer o predmetu, navedenim zgoraj pod 1.) Vzpričo dejstva, da so predavanja praktična in zelo zaniiva, upamo, da se je mnogobrojno udeležijo vsi oni, ki se zanimajo za zadružništvo in s tem spojene gospodarske razmere.

Predavanje. — V izobraževalnem društvu pri Sv. Luciji predava prihodnjo nedeljo dne 11. t. m. prof. kand. dr. Capuder iz Gorice „o vremenskih pojavih in njih vzrokih“. G. predavatelj prične s tem ciklus predavanj in fizikalnega zemljepisja.

Umobolni. — V ponedeljek zvečer je bil prijeto na državnem kolodvoru v Gorici 30-letni kmet iz Koritnice, Peter Sorli, ker se je čudno vedel. Spoznali se, da je umobolen in so ga oddali v bolnišnico.

Čez eno leto. — Pred enim letom je bil ukraden mešetarju Andreju Sobanu iz Attemsovega hleva, kjer je prenočeval, čisto nov jopič, vreden 32 kron. V terek pa je zagledal svoj jopič na 28-letnem kmetu Justu Kralju iz Morskega pri Kanalu. Soban je dal Kralja aretirati. Kralj se izgovarja, da mu je jopič pred enim letom napravil neki krojač Jakob Berlot in Sojevasi, blago pa da je kupil v ulici Rastello. Zadnje se je pa izkazalo kot neresnično. Ker potuje Kralj v Budimpešto, ga je policija izpustila, vzela mu pa jopič.

Velika nesreča se je zgodila včeraj ob 1/2 11 dopoldne na tukajšnjem državnem kolodvoru. Nadčuvaju Frančišču Debevcu se je pri primikanju vozov vsled mokrote izpodrsnilo, in padel je tako, da je prišla pod kolesa leva roka, ki mu jo je odtrgalalo. Malo je manjkalo, da ni ves prišel pod kolesa. Nesrečni Debevc je star 38 let, doma na Korškem ter oče 4 otrok.

Vsem občinskim upravam dežele. — Deželni odbor goriški naznanja: Za posledice § 82. o. r. obveščajo se vse občinske uprave, da bodo pobirali užitnino na vino, mošt in meso tudi l. 1907 finančni organi. To nam je naznanilo c. kr. finančno ravnateljstvo z dopisom z dne 10. oktobra t. l. št. 34418. V vseh občinah se bode pobirala torej užitnina na vino, mošt in meso tudi l. 1907 brezplačno od finančnih organov. Glede pobiranja davščin na pivo opozarjajo se občinske uprave na okrožnico

deželnega odbora z dne 23. oktobra t. l. št. 9585/6.

Tat, ki ljubi sadje. — V sredo zjutraj je bil prijeto na Fran Jožefovem tekališču postopač Jože Tratnik iz Podgore, ki postopa okrog brez dela in stanovauja. Seboj je nosil culo, v kateri je imel sadje. Straža je sumila, da je Tratnik to ukradel, in ga je aretovala. In res se je dognalo, da je zlezal ponoči čez železno ograjo na pokro tržišče pri starem sv. Antonu ter pokradel raznim branjevkam hrušk, hrena, grozdja, granatnih jabolk ter eno utež v skupni vrednosti do 4 K. Svojo poželjivost po sadju bo moral seveda krotiti z ričetom.

Zahvala. — „Slov. politično in gospodarsko za kobarški okraj“ se lepo zahvali občinskemu svetu v Kobaridu, ker je prepustil brezplačno preteklo nedeljo lepo dvorano v občinskem domu za shod.

Na Vrsnem — razsaja že cel mesec med otroci bolezen — „oslovski kašelj“ — in je radi tega šola zaprta; ravno tako tudi v Krnu ni šolskega poduka radi imenovane holezni.

Volitev občinskega starestinstva je bila pretekli mesec v libušnjem županstvu. Volitev se je vršila lepo in mirno, da že zdavnaj ne tako — patudi pravično, ker je vsaka vas dobila primerno število starestin. Vendar, kakor se sliši, je vložil nekdo rekurz proti volitvi, ker se je vršila volitev predno je preteklo polnih 8 dni po razglasitvi. Ker to ni prav nič vplivalo na volitve, upamo, da c. kr. namestništvo radi te maletkosti ne bo razveljavilo volitev. Ali bodo pričeli tudi na Libušnjem po „bukovsko“?

Soča — je zadnje dni vsled deževja tako narasla, da Kamenci že več dni ne morejo prevažati čez. To se zgodi vsako leto parkrat. Kako potreben bi bil most, — posebno, ker imajo Kamenci skoraj polovico zemljišč na desnem bregu Soče.

Naša društva.

Vabilo na veselico, katero priredi društvo slovenskih delavk „Skalnica“ v Gorici v nedeljo dne 11. novembra točno ob 5. uri pop. v dvorani „Slovenske čitalnice“ v Gorici. Vspored: 1. Ig. Mitterer: Brez madažni, priredil za troglasen zbor: Fr Ferjančič. 2. Simon Jenko: Zakla d, deklamacija. 3. P. A. Hribar: Lastovki v slovo, priredil četveroglasno za ženski zbor: I. Kokošar. 4. Simon Gregorčič: Domovini, deklamacija. 5. Franc Kimovec: Ljubezni svete mati, dvo-glasno. 6. I. Kokošar: Venček narodnih pesmi, troglasno. 7. Igra: V posredovalnici, burka v enem dejanju, prosto poslovenil E. Klavžar. Vstopnina in sedeži na divanih 1 K, vstopnina in drugi sedeži 60 v, vstopnina in stojišča 30 v. Čistega dobička polovica je namenjena „Solskemu Domu“. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Književnost in umetnost.

* „Ljudska knjižnica“. — Te dni je jela razpošiljati „Katol. bukvarna“ v Ljubljani prvi sešitek te knjižnice. Naročiti se lahko obenem za več naslovov. Nadaljne sešitke, bo bukvarna pošiljala po pošti samo onim, ki bodo plačali vsaj 10 sešitkov po položnici, ki je priložena prvemu suopiču. Na sama naročila brez denarja se ne more ozirati, dokler ni popolnoma vrejena odprava te knjižnice. V „Ljudski knjižnici“ izhaja sedaj slavna londonska kriminalna povest „Znamenje štirih“, spisal C. Doyle. Conan Doyle je v številnih povestih zbral senzacionalne dogodke detektiva Šerloh Holmesa in njegovega prijatelja. Vsaka teh povesti konkurira z drugo v zanimivosti. Kdor je bral enkrat eno teh povesti, želel si bo gotovo, da v kratkem čita zopet drugo. Tega pisatelja spisi izhajajo ravnokar tudi na Nemškem. Sezite po tej knjižnici, naročite si jo! Knjižnica bo izhajala vsakih 14 dni. Cena posameznim snopičem je 20 vinarjev, po pošti 22 vinarjev. Ker je cena zelo nizka se lahko vsak naroči, kdor ima rad lepo, poučno in zabavno berilo!

* „Dom in Svet“. — 11. številka tega najboljšega našega leposlovnega lista je izšla. Prinaša sledečo vsebino: Fr. S. Finžgar: Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov; Anton Medved: Sibire;

Ivan Lah: Gospod Ravbar. Pesem; Anton Medved: Srce samotno; Svetosl. Premrou: Dvojno knjigovodstvo in njegove oblike; Anton Medved: Vernih duh večer; Anton Medved: V koranu; Lea Fatur: Vilemir. Romantiška povest iz turških bojev; Silvin Sardenko: Nagelj z bratove gomile; Jos. Lavližar: Onstran Baltiškega morja. Popotni zapiski; Ivan Podlesnik: Telovadba in športi; Fr. S. Steržaj: Ob Bohinjskem jezeru. Fantazija; Jož. Vandot: Tam za morjem.; J. K.: Rodbinski priimki iz rastlinskih imen; Književnost; To in ono. — Slike: Pri mrliču. † Fr. Dobnikar. — Samotni potnik. Fr. Tratnik. — Pro patria. Jurij Šubic. — V klubu ruskih nihilistov. V. G. Makovsky. — Palača Noblovega instituta v Stokholmu. — Kap Arkona s starim Vendskim obkocom. — Pavel Bourget. — Rodbinski prepír pred mirovnim sodnikom. V. G. Makovsky. — Razdelitev dedščine. V. K. Maksimov. — Iz cesarske konjušnice v Lipici na Krasu: Na pašo. — Ruski ministerski predsednik Stolypin. — Kruppove tolovarne za jeklo v Essenu. — „Dom in Svet“ izbija prvega dne vsakega meseca. — Naročnina: 9 K, za dijake 6 K 80 h, za Ameriko 25 dolarja, za Italijo 11 lir, za Nemčijo 10 mark. Sprejema lastništvo in upravnštvo v „Marijanišču“.

Gospodarske drobtine.

g Krompir. ki je nagnil, se ne sme puščati na polja, ker se z njim ohranijo gljive v poljski zemlji, ki povzročajo gnjilobo in jo tudi razmnožujejo.

g Krave, ki nimajo mnogo mleka, je najbolje prodati mesarju, dokler še niso prestare in še lahko odebele. Da postanejo tolste, stati morajo po zimi v toplem hlevu, nastelja naj bo suha in snažna. Živali je treba vsak dan očistiti. Prve tedne dobivajo naj mnogo sočne hrane n. pr. repo, korenje krompir, itd. peznejše pa več otrobov, debele moke od koruze, ječmena, ovsa itd. Da je krma lažje prebavljiva, daje se nerezana, poparjena, kuhana ali zmleta in osoljena.

g Vagoni iz železa. — V novem času so pričeli čim dalje bolj graditi železniške vagonne iz železa namesto iz lesa. Samo tam kjer se ne more drugače, se rabi les. Vzrok temu je, da velik del poškodovanj pri železniških nesrečah povzroča les. Železne vagonne izdelujeta največ Amerika in Angleska. Ameriški inženir Gippo je začetnik te propagande in je sam že zgradil 200 takih železnih vagonov, ki so se pokazali zelo trajnimi. Taki vagoni tehtajo 22 tonelat.

Zajtrk šolske mladine. — Splošno je znano in znanstveno dokazano, da izvirajo iz rednega uživanja zrnate kave, ako se vrši dolgo časa, kakor je pač kdo nagnjen k bolezni, jako škodljive posledice, tako izredna nervoznost, žledčna bolezen, ohromelostno stanje in srčna kap. Vendar se moderni človek, ki mu je le do neprestanga razburjanja, težko loči od tega poživila, ki mu je prišlo že v vsakdanjo navado. Kakor pri kadilcu in alkoholiku je pač učinek strupa tisto, kar ga miče vedno iznova. Kje pa je treba tudi še našo mladino navaditi tega učinka? Od naše dorastajoče dece, ki jo itak utruja, razburja in čisto preobkłada šola, naj bi se kar najskrbneje zavračala vsaka druga razburjenja. Prav tako, kakor ne dajamo otroku alkohola, mu ne dajamo vznemirjajoče zrnate kave; pogostoma položi kal poznejšim boleznim, ki jih potem kajpada navadno pripisujemo drugim vzrokom. To je znanost neovržno dogmata. Kaj pa se priporoča za najboljši nadomestek tako škodljive zrnate kave? Po dolgoletni izkušnji se je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava v vsakem oziru izvrstno obnesla kot prijetno izpodbudna, hranilna in krvotvorna pijača za zajtrk, in mali trud njenega nastavljanja se kmalu izplača s tem, da so otroci čvrstnejši in cvetoča lica, ne glede na to, da se z njo za vsako družino doseže še izdaten prihranek. Seveda Vam je treba strogo paziti, da uporabljate vedno le pristno Kathreinerjevo kavo v zaprtih izvornih zavojih z varstveno znamko župnik Kneipp. Samo ta ima prijetni kavin okus, je izdatna v uporabljanju in torej dobro prijajoča.

Loterijske številke.

27. oktobra.

Dunaj 64 23 75 20 65
Gradec 55 53 33 30 10

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

And. Fajt,
pek. izvedenec Gorlice
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna
hisa).

Isvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, k. bor sa nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila isvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Med. univ.

Dr Ant. Breclj

prakt. zdravnik in specialist za otroške bolezni v Gorici

stanuje in ordinuje od 1. novembra naprej v

**Gosposki ulici
št. 4. (tik Monta).**

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da srgine v kratkem času omotica in šivotna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Delavnica cerkvenih posod
in cerkvenega orodja

Fr. Leban,

Gorica,

Magistratna ulica šteV. 8.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razpošilja franko.

I. Primožič,

slovenski optikar v Gorici,
ulica Vetturini 3,

priporoča čč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo

optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in poprave ter pošilja na dom.

Več železniških vozov lepega

krompirja

se dobi pri Francu Cerar v Domžalah. Cene so nizke po dogovoru.

J. Eichinger,

Dunaj I. Milchgasse 2.

Prodaja devocijona-
lij, rožne vence,
mašne obleke, pisalne
potrebščine ter se pri-
poroča častiti duhov-
ščini.

Odlikovan od
njegove svetosti
Pija X.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cikasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkinega olja iz najugodnejših krajev

Gorica, via Teatro št. 20 Gorica, via. Seminario št. 10

Olje za luč 36 kr. lit.
.. fineje 44 .. ..
.. bolje 44 .. ..
.. dalmat. 48 .. ..
.. istrsko 56 .. ..

Olje corfu 56 kr. lit.
.. bari 60 .. ..
.. lucca 70 .. ..
.. nizza 80 .. ..
.. najfineje 1 gl. ..

Priporočam čč. duhovščini in cerkvenim oskrbnistvom.

Edina zaloga oljkinega olja v Gorici.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Anton Krušič

trgovec, krojaški izvedenec, te-
kališče J. Verdi 33 in tekališče
Fr. Josip 53.

Za novo sezono.

Zgoraj imenovani naznanja sl. občinstvu in posebej čč. duhovščini, da mu je ravno dospelo sveže avstrijs. in angleško blago za vsakovrstne stanove.

Izdeluje po najnovjih krojih. Blago in delo jamči.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Pozor! Eno krono nagrade!

Pozor! Eno krono nagrade!

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najeeneje kupovališče nürnberskega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše švanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obnava za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, travo in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici

Gospodska ulica št. 25

priloga častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko, Petrolej v zaboji, Sladkor razne vrste, Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža, Miljsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Papirnica na Reki

sprejme takoj štiri

pomočnike

Obrniti se je na prvo kr. priv. papirnico na Reki Smith & Meynier.

Peter Cotic,

čevljarški izvedenec

Gorica Raštelj šte. 32

Imam v zalogi vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Ako ne vdobi slučajno po volji obnava napravim ga po meri na zahtevo stranke.

Sprejema tudi naročila iz dežele in jih po pošti pošilja.

V zalogi ima vsakovrstnih mazil.

Kar. Draščik

Odlikovana pekarnja in sladčičarna
v Gorici na Koru (v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerjev na drobno ali v orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905
na menice po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo po 5%

z 1% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Štev. 3284

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil I. in II. četrtrleta 1905, t. j. mesecev

januarja, februarja, marca, aprila,
maja in junija istega leta

začne

v ponedeljek, 3. decembra 1906

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrte,
sobote in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1 popoldne.

Ravnateljstvo zastavljalnice.

V Gorici, 29. oktobra 1906,

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

Vsprejema:

1. Zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. Zavarovanja zvonov proti vsakršni poškodbi in
3. Zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in za nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti provziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

➡ Svoji k svojim! ➡

Glavno zastopstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Dragotinu STAREC, Trst, Via Valdirivo 16.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!